Ma: Megvádolták a hercegszántói adminisztrátort. Ára 10 fillér.

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: MATYAS KIRÁLY-TÉR 10. TELEFON 164 | Főmunkatársak: Dr. Mojzes János, dr. Sauerborn Károly v. orsz. gyűl. képv. | Felelős szerkesztő: SZAULICH ANTAL | Felelős kiadó: LELBACH OSZKÁR | Előfizetési ár negyedévre 7.— pengő. . . 1 hóra 2·40 pengő.

XXXV. évfolyam. Baja, 1935. május 28 kedd 123. szám

Kamarák harca

A budapesti lapokban valamennyi vidéki kereskedelmi és iparkamara elnökének és főtitkárának aláírásával egy nyilatkozat jelent meg, amely a vidék közgazdasági élete vezetőinek álláspontját szögezi le abban a szokatlanul kiélesedett vitában, amely Éber Antal képviselőházi beszéde nyomán a budapesti kamara elnöke és a magyar gyáripar reprezentánsai között keletkezett.

Éber Antal álláspontját megcáfoló kamaraközi nyilatkozatot aláírta Vértes Miksa szegedi kamarai elnök és dr. Tonelli Sándor kamarai főtitkár is.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara elnökének formai dezavuálását a többi magyar kamarák tárgyi birálattal is kiegészitik. Időszerűtlennek és indokolatlannak minősitik azt a kritikát, amelyet Éber Antal a magyar gyáripar fölött gyakorolt, mikor a magyar gyáripart ugy tüntette fel, mint a jelenlegi elzárkozási politikának és ezzel kapcsolatosan gazdasági nyomorúságunknak egyik legfőbb okozóját. Időszerűtlennek azért, mert soha nagyobb szükség nem volt, hogy az egyes termelési ágak megértő és konciliáns együttműködésben keressék a gazdasági válság kivezető utjait, mint éppen ma Indokolatlanak pedig azért, mert mindenki, aki a világgazdaság jelenségeivel csak félig-meddig is ismerős, tisztában lehet vele, hogy az uralmon lévő gazdaságpolitikai irányzatért nem Magyarország és még kevésbé a magyar termelésnek egyik ága zata a felelős. Sajnos, a világgazdaságban mi nagyon kicsiny pont vagyunk és kénytelenek vagyunk azt követni, amit a nagyok és a hatalmasok csinálnak. A világgazdaság dübörgő tankját a mi gyenge erőinkkel megforditani nem tudjuk.

Elméletileg nagyon szép a szabadkersekedelmi politika hirdetése és mi is bizonyára nagy örömmel üdvözölnénk, ha mások nem görditenének akadályokat az áruk szabad forgalmának utjába. De lehet-e elképzelni, hogy hasznára válnék a magyar közgazdaságnak, ha leszállitanánk ipari vámjainkat, beengednénk korlátozás nélkül a külföld ipari termékeit, ha nem kapjuk meg érte azt az ellenszolgáltatást, hogy ugyanakkor a külföld is megnyissa a magyar gabona, a magyar liszt, a magyar baromfi és a többi magyar mezőgazdasági termékek előtt a maga sorompóit? Kiadhatjuk-e a kezünkből az egyetlen fegyvert, amelyet a tárgyalásoknál a saját érdekeink védelmében felhasználhatunk? Oh igen, a mai állapot a mi szemünkben sem ideális. A változtatásra kész az ország egész közvéleménye. De csak ugy és csak abban a mértékben, mint azt a külföld is cselekszi velünk szemben.

És még egyet. Éber Antalnak, aki egy másik képviselőházi beszédében meggyőző érvekkel szállt sikra a pengő értékállandóságának biztositása mellett, legjobban kell tudni, hogy a szabadforgalom helyreállitásának a Nemzeti Bank pengővédelmi politikája sokkal nagyobb akadálya, mint a gyáripar védelmét szolgáló ipari vámok. Mert hiába szállitjuk le a vámtételeket husz, harminc, vagy ötven százalékkal, ez csak elméleti jelentőségü mindaddig, amig a Nemzeti Bank a behozatal engedélyhez kötésével és megszoritásával kénytelen védelmezni a magyar pengő szinvonalát. És tudni kell Éber Antalnak azt is, hogy Magyarországra vonatkoztatva a mai elzárkózási politika nemcsak a gyáripar érdekeit szolgálja. Nem tudjuk, mit szólnának például az általa oly melegen istápolt kisiparosok, ha minden nyakló nélkül rájuk szabaditaná a kormány a sokat emlegetett Bata-cipőgyár konkurrenciáját, vagy ha feláldozná azokat a többi kisipari szakmákat, amelyek amugy is csak nehezen tudják létüket tengetni?

Világszerte nagy gazdasági elvek küzdelme folyik. Egy ilyen elv a szabadkereskedelem, amely óriási eredményeket produkált a mult század derekán. Hisszük, hogy eljön az ideje, mikor majd ismét élhetünk vele. Olyan elv a szabadkereskedelem, mint a napkura az orvostudományban. Szép időben, nyári napsütésben erősiti a szervezetet. De zimankóban, zivatarban okos doktor nem meri ajánlani.

A hercegszántói r. kat. adminisztrátor ellen

tiltott politikai tevékenység miatt kihágási eljárást inditott a bajai járás szolgabirósága

A nagybaracskai lakosok ellen kiagyalt sajtójogi kihágást nyomon követi most egy másikféle — de ugyanezen fajta — kihágási eljárás, természetesen ismét ellenzéki érzelmü emberek ellen.

Most azt agyalták ki, hogy „tiltott politikai tevékenység" cimén eljárást inditottak — állitólag Ébert Ödönnek, a hercegszántói Hangya szövetkezeti üzletben alkalmazott boltos, NEP tag feljelentésére — a hercegszántói Katolikus Olvasó Kör, helyesebben annak elnöke, Nagy Zámbó Ferenc katolikus pap, hercegszántói adminisztrátor ellen, aki dr. Wildinger Jakab volt hercegszántói plébánosnak a plébániáról való lemondása és Amerikába való távozása óta — mint egy éve — vezeti a hercegszántói plébániát s aki a március 31 iki országgyülési képviselőválasztáskor elvállalta a Mojzes-párt bizalmiférfi megbizatását, de dr. Körmendy Lajos dávodi községi orvos, választási elnök, avval az indokolással, hogy a kerületben nincs választójoga és nincs felvéve a választók névjegyzékébe, nem fogadta el bizalmi férfinak, ugyanakkor azonban Major Sándor bátmonostori kántortanitót elfogadta szavazatszedő küldöttségi elnöknek Bátmonostoron, holott neki sem volt szavazati joga a kerületben és nem volt felvéve a választói névjegyzékbe.

A tiltott politikai tevékenységet avval követte el a feljelentés szerint Nagy Zámbó Ferenc r. kath. adminisztrátor, hogy megengedte, illetve türte azt, hogy a Katolikus Olvasó Körben politizáljanak. (Mintha ilyesmi történt volna a mult év őszi bajai törvényhatósági választások során az itteni alsóvárosi kat. olvasókörben is.)

A tényállás az, hogy Kern János Zsiga Bajáról levitte dr. Mojzes János képviselőjelöltnek az ajánlási iveit március 12-én, vagy 13 án Hercegszántóra s kereste a Mojzes párt bizalmi emberét, hogy átadja neki azokat. Azt mondották, hogy az olvasókörben van. Kern Zsiga odavitte az ajánlóiveket az olvasókörbe, ott átadta és megmagyarázta, hogyan kell azokat a választópolgárokkal kitöltetni, illetve hogyan kell velük aláiratni. Ez volt a tiltott politikai tevékenység. És azonkivül az, hogy a katolikus olvasókörben zsidó, vagyis más vallásu nem köri tag is megjelent.

Emiatt inditott kihágási eljárást a baja járási szolgabirósság Nagy Zámbó Ferenc adminisztrátor ellen. Május 25-én, szombaton délben tartotta a tárgyalást ez ügyben Lantos György tb. főszolgabiró a bajai szolgabiróságon. A tárgyaláson kihallgatták a kihágással megvádolt adminisztrátort, Nagy Zámbó Ferencet, azonkivül tanuként Sirok György és Mojzes György hercegszántói lakosokat, Kern (Zsiga) Jánost, akik egyöntetüen adták elő a tényállást, illetve vallomásukat. Érdekessége volt a kihallgatásnak, hogy Kern János (Zsiga) minden indokolás nélkül megtagadta a vallomási jegyzőkönyv aláirását. A kihallgatást végző tb. főbiró minden tanutól megkérdezte, hogy jelen volt-e az olvasó körben Glied Jenő is s egyuttal azt mondotta:

— A róm. kat. Olvasókörben nem jelenhet meg az, aki nem tag. Tag pedig csak római katolikus lehet. Már pedig Glied Jenő izraelita.

A tárgyalásra be volt még idézve tanukent Glied Jenő kereskedő, aki szombati ünnepe miatt nem jelent meg és Vöő Imre hercegszántói lakos, aki Mohácson tartózkodott s igy ugyancsak nem jelent meg tárgyaláson. Őket később hallgatja ki a szolgabiróság.

Még meg is jegyezte az eljáró tb. főszolgabiró:

— Az ünnepe miatt a vallásos Glied Jenő nem jelent meg a tárgyaláson, de a róm. kath. olvasókörbe azért elment . . .

Lantos György tb. főbiró kihirdette a tárgyalás végén, hogy az itéletet irásban fogja kikézbesiteni.

Felmentette a bajai törvényszék a választási vétség vádja alól a megvádolt Mojzes-párti garai nagygazdákat

Pénteken, május hó 24 én tárgyalta a bajai kir. törvényszék a Mojzes párti Gatti Flórián, Gatti András földbirtokosok és Sibalin József iparos, garai lakosok ellen — az 1925. évi XXVI. tc. 151. § ba ütköző választási vétség miatt — inditott büntetőügyet.

Nevezettek — a feljelentés és a vádirat szerint — Gara község-ben 1935 évi március hó folyamán gróf Teleki János képviselőjelölt személyére vonatkozólag azt a valótlan hirt terjesztették, hogy nevezett nem r. kath. vallásu, hanem református és ezért nem kell reá szavazni és ezzel elkövették a fenti bűncselekményt.

A tárgyalás folyamán vádlottak előadták, hogy ők nem is tudták,